Dosarul nr. 4-25028355-05-4r-29082025

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător: Mihail Bușuleac

Curtea de Apel Sud, sediul Cahul

D E C I Z I E în numele Legii

23 decembrie 2025 **municipiul Cahul**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul în componența:
Președintele completului de judecată Vitalie MOVILĂ
Judecătorilor Andrei SCRIPCENCO
Inga GORLENCO

judecând în lipsa părților, recursul declarat de către Avram Ion, Anghel Vasilisa, Dimitroglo Petru, Marin Galea, Pioglo Stanislav, Mitev Feodor, reprezentantul Consiliului comunal Sadîc, secretarul Consiliului comunal Sadîc, Duca Ion, împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 08 august 2025, pronunțată în cauza contravențională, la contestația depusă de Avram Ion, Anghel Vasilisa, Costandachi Valeriu, Dimitroglo Petru, Marin Galea, Pioglo Stanislav și Mitev Feodor – consilieri al Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir și Duca Ion secretar al Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir, împotriva procesului-verbal privind încetarea procedurii contravenționale nr. 1306/OT_2-2 din 18 februarie 2025, emis de șeful Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat,-

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar, Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,-

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei.

La data de 18 februarie 2025, agentul constatator, șef al Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat, Șevcenco Igor, a întocmit proces-verbal privind încetarea procedurii contravenționale nr. 1306/OT_2-2, prin care a decis încetarea procesului contravențional față de Bejan Silvia, din motivul lipsei conduitei ilegale (inacțiune ilicită), pentru nepublicarea deciziilor din 20 decembrie 2024 și 10 ianuarie 2025, în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional.

Nefiind de acord cu procesul-verbal privind încetarea procedurii contravenționale nr. 1306/OT_2-2 din data de 18 februarie 2025, Avram Ion, Anghel Vasilisa, Costandachi Valeriu, Dimitroglo Petru, Marin Galea, Pioglo Stanislav, Mitev Feodor consilierii al Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir și Duca Ion secretarul al Consiliului comunal Sadîc raionul Cantemir, la data de 27 februarie 2025 a depus contestație, prin care au solicitat: admiterea contestației; recunoașterea ca fiind ilegal procesul-verbal privind încetarea procedurii contravenționale din 18 februarie 2025; anularea procesului-verbal privind încetarea procesului contravențional din 18 februarie 2025; anularea deciziei agentului constatator din 18 februarie 2025; remiterea materialelor agentului constatator pentru reexaminare.

În motivarea contestației s-a invocat că, la data de 14 ianuarie 2025, în adresa Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a fost depusă plângerea cu nr. 1306/OT2-77, de către consilierii Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir, Avram Ion, Anghel Vasilisa, Constandachi Valeriu, Dimitrioglo Petru, Marin Galea, Pioglo Stanislav și Mitev Feodor, prin care au solicitat tragerea la răspunderea contravențională a persoanei cu funcție de răspundere, în temeiul art. 326^1 alin. (2) Cod contravențional, pentru omiterea includerii în registrul de stat al actelor locale a Deciziilor Consiliului comunal Sadîc din data de 20 decembrie 2024, convocată de un grup de consilieri în baza inițiativei de convocare.

Ulterior, la data de 24 ianuarie 2025, în adresa Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a fost depusă plângerea cu nr. 1306/OT2-77, de către consilierii Consiliului comunal Sadîc, Avram Ion, Anghel Vasilisa, Costandachi Valeriu, Dimitrioglo Petru, Marin Galea, Pioglo Stanislav și Mitev Feodor, prin care s-a solicitat tragerea la răspundere contravențională a persoanei cu funcție de răspundere, în temeiul art. 326^1 alin. (2) Cod contravențional, pentru omiterea includerii în registrul de stat a actelor locale a Deciziilor Consiliului comunal Sadîc din data de 10 ianuarie 2025, convocată de un grup de consilieri în baza inițiativei de convocare.

La data de 21 februarie 2025, au recepționat procesul-verbal privind încetarea procedurii contravenționale nr. $1306/OT_2$-2 din 18 februarie 2025.

S-a menționat că, Consiliul comunal Sadîc s-a convocat în ședințe extraordinare la data de 20 decembrie 2024, fiind adoptate șapte decizii și la data de 10 ianuarie 2025, fiind adoptate cinci decizii.

Invocă că, procesele-verbale și Deciziile adoptate în cadrul acestor ședințe ale Consiliului comunal Sadîc, au fost prezentate în termenul stabilit Primăriei comunei Sadîc, pentru a fi incluse în Registrul actelor locale în temeiul art. 10^1 alin. (1) din Legea nr. 436/2006.

Cu toate acestea, Bejan Silvia având posibilitatea și obligația legală, cu rea-voință și cu rea-credință, nu a inclus nici o decizie adoptată în cadrul ședinței din 20 decembrie 2024 și din 10 ianuarie 2025 de către Consiliul comunal Sadîc în Registrul actelor locale, încălcând în mod intenționat prevederile art. 10^1 alin. (1) din Legea nr. 436/2006.

Suplimentar s-a menționat că, la convocarea ședinței din 20 decembrie 2024 și din 10 ianuarie 2025, s-au respectat condițiile prevederilor art. 16 alin. (2) și (3) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, adică solicitarea să vină de la cel puțin o treime din numărul consilierilor aleși în Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir, ceea ce reprezintă patru consilieri precum și condiția de convocare cel puțin cu 3 zile înainte de data desfășurării ședinței.

Totodată, secretarul Consiliului comunal Sadîc, Duca Ion, a asigurat înștiințarea consilierilor despre convocarea Consiliului local.

Subsidiar s-a menționat că, Deciziile Consiliului comunal Sadîc adoptate în ședința din 20 decembrie 2024 și din 10 ianuarie 2025, semnate de președintele ședinței Pioglo Stanislav și semnate de secretarul Consiliului comunal Sadîc, Duca Ion, au fost prezentate Primăriei comunei Sadîc pentru publicare în Registrul de stat al actelor locale, însă nu au fost publicate contrar art. 10^1 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, care statuează că autoritățile administrației publice locale sunt obligate să includă în Registrul de stat al actelor locale, în conformitate cu prezenta lege și Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, deciziile consiliilor locale de nivelul întâi și al doilea.

S-a invocat că, responsabil de includerea Deciziilor Consiliului în Registrul de stat al actelor locale, a fost desemnat funcționarul primăriei, Bejan Silvia, în baza dispoziției nr. 97-N din 13 noiembrie 2024. Însă, până la momentul depunerii contestației Deciziile Consiliului

comunal Sadîc din 20 decembrie 2024 și din 10 ianuarie 2025 nu sunt incluse în Registrul de stat al actelor locale.

S-a invocat că, prin refuzul Silviei Bejan de a publica Deciziile Consiliului comunal Sadîc, adoptate la data de 20 decembrie 2024 și 10 ianuarie 2025 în Registrul de stat al actelor locale, se încalcă dreptul Consiliului de a-și desfășura activitatea în condiții de legalitate, de a asigura accesul public la actele Consiliului local, precum și dreptul Consiliului și al consilierilor care acționează în nume propriu de participare nemijlocită la administrarea treburilor publice, dreptul de acces la informație de interes public.

Consideră că, prin procesul-verbal privind încetarea procesului contravențional din 18 februarie 2025, agentul constatator a neglijat competențele sale prevăzute de art. 381 alin. (4) Cod contravențional și a încălcat dreptul lor de accesul la justiție, care este garantat de art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

S-a menționat că, urmare a Hotărârii Comisiei Electorale Centrale a Republicii Moldova nr. 3207 din 08 noiembrie 2024, dispoziția nr. 93-N din 08 octombrie 2024 „Cu privire la dizolvarea de drept al Consiliului comunal Sadîc" nu mai are aplicabilitate, fiind anulată prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 09 ianuarie 2025.

Prin urmare consideră că, agentul constatator, Șevcenco Igor a folosit intenționat situația de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, cauzând lor daune în proporții considerabile, precum și daune drepturilor și intereselor lor ocrotite de lege.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 08 august 2025, s-a respins ca neîntemeiată contestația depusă de Avram Ion, Anghel Vasilisa, Costandachi Valeriu, Dimitroglo Petru, Marin Galea, Pioglo Stanislav și Mitev Feodor, consilierii Consiliului comunal Sadîc raionul Cantemir și Duca Ion, secretar al Consiliului comunal Sadîc raionul Cantemir, împotriva procesului-verbal privind încetarea procedurii contravenționale din 18 februarie 2025, emis de șeful Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat.

Recursul declarat de avocatul Avram Ion, Anghel Vasilisa, Dimitroglo Petru, Marin Galea, Pioglo Stanislav, Mitev Feodor și Duca Ion.

La data de 18 august 2025, Avram Ion, Anghel Vasilisa, Dimitroglo Petru, Marin Galea, Pioglo Stanislav, Mitev Feodor, în calitate de consilieri ai Consiliului comunal Sadîc raionul Cantemir și Duca Ion, în calitate de secretar al Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir, au depus recurs împotriva hotărârii primei instanțe, prin care au solicitat: admiterea recursului; casarea hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 08 august 2025; rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie recunoscut ilegal procesul-verbal privind încetarea procesului contravențional din 18 februarie 2025; anularea procesului-verbal privind încetarea procesului contravențional din 18 februarie 2025 și anularea deciziei agentului constatator din 18 februarie 2025.

Argumentele recursului declarat de Avram Ion, Anghel Vasilisa, Dimitroglo Petru, Marin Galea, Pioglo Stanislav, Mitev Feodor și Duca Ion.

În motivarea recursului a invocat că, concluziile instanței de fond sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, instanța de fond a încălcat normele de drept material și de drept procedural.

Susțin că, potrivit art. 374 alin. (1) Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și

soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției.

S-a invocat că, de asemenea și potrivit art. 381 alin. (4) Cod contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională, are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovățesc persoana în privința a cărei a fost pornit procesul contravențional, precum și circumstanțele atenuante și agravante.

Consideră că, procesul-verbal privind încetarea procedurii contravenționale din 18 februarie 2025 este o acțiune samavolnică și abuz de serviciu, manifestate de agentul constatator în raport cu legislația națională și internațională în vigoare, ce în consecință încalcă flagrant drepturile, libertățile și interesele legitime ale lor ca cetățenii a Republicii Moldova.

Face trimitere la prevederea art. 381 alin. (4) Cod contravențional care prevede că autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege, pentru cercetarea sub toate aspecte, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privința a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

Invocă că, potrivit art. 1 din Legea nr. 436/2006, consiliul local este autoritatea deliberativă a populației unității administrativ-teritoriale, iar primarul este autoritatea reprezentativă al populației și autoritatea executivă al consiliului local. Astfel, atât primarul în parte, cât și primăriei le revine rolul de asistare în vederea executării atribuțiilor funcționale ale ambelor structuri ale puterii locale.

Cu toate acestea, primarul și funcționarul primăriei desemnat, Bejan Silvia, invocă propria culpă în apărarea sa privind nepublicarea deciziilor adoptate de Consiliul comunal Sadîc. Pe de o parte primarul și funcționarul desemnat invocă că, deciziile adoptate de către consiliul nu sunt valabile, iar pe de altă parte invocă inexistența acestora, din motivul că nu le-au publicat deoarece au fost adoptate în afara cadrului legal. În același timp Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a menționat că, nu poate să se expună asupra deciziilor adoptate de consiliul și se va expune asupra acestora doar după publicarea lor.

Invocă că, prin comportamentul primarului Porumbescu Ilie, de a nu dispune persoanei responsabile să includă deciziile în Registrul de stat al actelor locale, se prevăd elemente constitutive ale contravenției prevăzute de art. 312 Cod contravențional.

S-a invocat că, prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3207 din 08 noiembrie 2024, a fost respinsă ca neîntemeiată notificarea CEC-7/17071 din 10 octombrie 2024 a primarului comunei Sadîc, Porumbescu Ilie privind organizarea alegerilor locale noi, din motivul neîntrunirii condițiilor stabilite de lege. Prin această hotărârea se demonstrează că, Consiliul comunal Sadîc, raionul Cantemir s-a convocat în ședințe în mod legal, a adoptat hotărâri, care urmau a fi publicate în Registrul actelor locale. Însăși, primarul comunei Sadîc nu neagă adoptarea deciziilor de către Consiliul local Sadîc, și prezentarea acestora pentru a fi incluse în Registrul actelor locale și confirmă refuzul de a plasa în Registru actele prezentate.

Urmare a Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3207 din 08 noiembrie 2024, dispoziția nr. 93-N „Cu privire la dizolvarea de drept al Consiliului comunal Sadîc” nu mai are aplicabilitate, fiind anulată prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 09 ianuarie 2025.

Susține că, însăși agentul constatator confirmă că Consiliul comunal Sadîc nu este dizolvat și este în drept să adopte decizii, faptul confirmat prin înregistrarea audio din 06 decembrie 2024 reprodusă în cadrul ședinței de judecată din 24 iulie 2025.

Totodată s-a menționat că, prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 10 iulie 2025, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Avram Ion, Pioglo Stanislav, Dimitroglo Petru, Anghel Vasilisa, Marin Galea, Costandachi Valeriu, Mitev Feodor- consilierii al Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir, către Primăria comunei Sadîc, raionul Cantemir, cu privire la încasarea îndemnizației de consilier pentru participare la ședințele consiliului local, a penalității de întârziere pentru neachitarea îndemnizației în termen și a prejudiciului moral și s-a încasat din contul Primăriei comunei Sadîc, raionul Cantemir în beneficiul consilierilor îndemnizațiile neachitate în mărime totală de 2500 lei pentru participarea la ședințele din 07 mai 2024, 31 mai 2024, 26 iulie 2024, 13 septembrie 2024, 20 septembrie 2024, și suma de 500 lei cu titlu de prejudiciu moral, iar în total suma de 3000 lei.

Astfel, nepublicarea deciziilor adoptate, imputabilă primarului și funcționarului desemnat, Bejan Silvia, nu dovedește neadoptarea deciziilor în timp de 6 luni de către Consiliul local.

Totodată susțin că, prin răspunsul Agenției Servicii Publice cu nr. 01/P-664/25 din 06 iunie 2025 a fost declarată inadmisibilă cererea primarului comunei Sadîc, Porumbescu Ilie, cu privire la anularea deciziei Agenției Servicii Publice, privind înregistrarea lui Bahrin Dumitru în calitate de administrator al ÎM „Sadîc-Servis” în baza Deciziei Consiliului comunal Sadîc nr. 07/02 din 20 decembrie 2024 și astfel, Decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 07/02 din 20 decembrie 2024 a fost pusă în aplicare.

Astfel susțin că, Decizia Consiliului comunal Sadîc nr. 07/02 din 20 decembrie 2024 „Cu privire la aprobarea interimatului funcției de director la ÎM „Sadîc-Servis”, prin care Bahrin Dumitru a fost numit în calitate de director al ÎM „Sadîc-Servis” este legală, este în vigoare, nu a fost anulată și produce efecte juridice. Decizia de numire în funcție a fost numită de către o autoritate publică competentă și conform procedurii stabilite și trebuie să fie respectată de primăria comunei Sadîc, raionul Cantemir.

Totodată s-a menționat că, controlul de legalitate a deciziilor adoptate de către consiliul local este obligatoriu și se exercită de către Cancelaria de Stat prin intermediul Registrului de stat al actelor locale.

Invocă că, în conformitate cu art. 66 alin. (2), (3) din Legea nr. 436/2006 în cazul în care consideră că decizia consiliului local este ilegală, primarul, președintele raionului sau secretarul poate solicita Oficiului Teritorial al Cancelariei de Stat efectuarea unui control al legalității. Cererea de efectuare a controlului legalității este depusă în termen de 30 de zile de la data includerii actului în Registrul de stat al actelor locale, cu indicarea prevederilor legislației ce se consideră a fi încălcate.

Consideră că, prin proces-verbal privind încetarea procesului contravențional din 18 februarie 2025, agentul constatator a neglijat competențele sale și i-a încălcat dreptul de acces la justiție și la apărare, garantate de art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, având o atitudine pasivă în stabilirea făptuitorului.

În drept, recursului a fost întemeiat pe prevederile art. art. 465, 466 lit. i), 467, 473 alin. (1), pct. 2), lit. b) Cod contravențional.

Termenul de declarare a recursului.

În conformitate cu art. 468 alin. (1) Cod contravențional, *recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărârii*

judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art. 463 alin. (1).

Completul de judecată constată că, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată pe data de 08 august 2025, cu participarea secretarului Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir, Duca Ion.

Cerere de recurs a fost înregistrată de către Avram Ion, Anghel Vasilisa, Dimitroglo Petru, Marin Galea, Pioglo Stanislav, Mitev Feodor, reprezentantul Consiliului comunal Sadîc, secretarul Consiliului comunal Sadîc, Duca Ion, la data de 18 august 2025 motivul din care se atestă că termenul legal pentru declararea recursului a fost respectat.

Procedura în fața instanței de recurs.

Prin notificarea, părțile au fost înștiințate despre examinarea recursului pe data de 23 decembrie 20255, ora 16:00 cu acordarea posibilității depunerii referinței asupra recursului până la data de 08 decembrie 2025, însă în termenul stabilit careva referințe nu au parvenit.

Aprecierea instanței de recurs.

Studiind probele administrate la materialele dosarului contravențional, analizând hotărârea judecătorească în coraport cu argumentele recursului, Completul de judecată conchide admiterea recursului, cu casarea hotărârii primei instanțe cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, din următoarele considerente.

Art. 471 Cod contravențional stipulează că, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.*

Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență, precum și la cererea motivată a părților, instanța de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea ședinței de judecată, cu citarea părților pentru prezentare la proces.

Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.

Completul de judecată, ținând cont de faptul că, spața deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin. (1) din Codul contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Conform art. 473 alin. (1) pct.2) lit. b) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și adoptă una dintre următoarele soluții: rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, însă fără a înrăutăți situația contravenientului.*

Conform art. 448 alin. (1) Cod contravențional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8).*

Materialele dosarului denotă că, Avram Ion, Anghel Vasilisa, Dimitroglo Petru, Marin Galea, Pioglo Stanislav, Mitev Feodor dețin mandat de consilier al Consiliului comunal Sadîc, iar Duca Ion, funcția de secretarul Consiliului comunal Sadîc.

Prin dispoziția 93N din 08 noiembrie 2024 „Cu peivire la dizolvarea de drept al Copnsilului comunal Sadîc, primarul Porumbescu Ilie a constatat dizolvarea Consiliului comunal Sadîc raionul Cantemir în legătură cu faptul că acesta nu a adoptat nici o decizie timp de 6 șuni consecutiv, ultima decizie fiind cu nr. 01/01 adoptată la data de 29 martie 2024. /f.d.99, volumul I/.

La data de 20 decembrie 2024, la inițiativa consilierilor Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir, Avram Ion, Anghel Vasilisa, Pioglo Stanislav, Marina Galea, Costandachi Valeriu, Marin Galea și Mitev Feodor, s-a dispus convocarea ședinței extraordinare a Consiliului comunal Sadîc pentru data de 20 decembrie 2024. (f/d 76 vol. I).

Potrivit demersului consilierului Consiliului comunal Sadîc, adresat Primăriei comunei Sadîc din 23 decembrie 2024, în ședința extraordinară din 20 decembrie 2024 au fost adoptate 7 decizii și s-a solicitat includerea acestor decizii în Registrul de stat al actelor locale, în conformitate cu prevederile art. 10^1 alin. (1), art. 20 alin. (5) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală (f/d 78 vol. I).

De asemenea, la inițiativa consilierilor Consiliului comunal Sadîc Avram Ion, Anghel Vasilisa, Pioglo Stanislav, Marin Galea, Costandachi Valeriu, Dimitroglo Petru și Mitev Feodor a fost dispusă convocarea ședinței extraordinare a Consiliului comunal Sadîc, pentru data de 10 ianuarie 2025. (f/d 80 vol. I).

Potrivit demersului consilierului Consiliului comunal Sadîc, Pioglo Stanislav, adresat Primăriei comunei Sadîc, în ședința extraordinară din 10 ianuarie 2025 au fost adoptate 5 decizii și s-a solicitat includerea acestor decizii în Registrul de stat al actelor locale, în conformitate cu prevederile art. 10^1 alin. (1), art. 20 alin. (5) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică. locală (f/d 82 vol. I).

Potrivit răspunsului primarului comunei Sadîc nr. 9 din 17 ianuarie 2025, adresat consilierului Consiliului comunal Sadîc Avram Ion, s-a informat că, în baza dispoziției primarului comunei Sadîc nr. 93-N din 08 octombrie 2004 „Cu privire la dizolvarea de drept al Consiliului comunal Sadîc", care a fost apreciată ca fiind legală de către Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat, convocarea ședințelor extraordinare a unui consiliul inexistent și adoptarea unor decizii ilegale, reprezintă fals în acte publice și uzurparea puterii ce are ca consecință tragerea la răspundere penală, iar solicitările de a publica deciziile adoptate nu sunt întemeiate, atât timp cât dispoziția de dizolvare a consiliului nu este anulată de către instanța de judecată competentă. (f/d 83 vol. I).

La data de 14 ianuarie 2025, consilierii Consiliului comunal Sadîc, Avram Ion, Anghel Vasilisa, Costandachi Valeriu, Dimitroglo Petru, Marin Galea, Pioglo Stanislav și Mitev Feodor au depus o plângere la Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat, prin care au solicitat tragerea la răspundere contravențională a persoanei responsabile, care a omis termenul prevăzut de lege pentru includerea deciziilor emise de Consiliul comunal Sadîc, în Registrul de stat al actelor locale, în baza prevederilor art. 326^1 alin. (2) și art. 415^1 din Codul contravențional. (f/d 46 vol. I).

Examinând plângerea consilierilor Consiliului comunal Sadîc Avram Ion, Anghel Vasilisa, Costandachi Valeriu, Dimitroglo Petru, Marin Galea, Pioglo Stanislav și Mitev Feodor, agentul constatator din cadrul Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat, Șevcenco Igor a emis proces-verbal privind încetarea procedurii contravenționale din 18 februarie 2025, în temeiul art.

441 alin. (1) lit. a) din Cod contravențional, din motivul că nu există faptul contravenției. (f/d 12-19 vol. I)

Nefiind de acord cu această decizie a agentului constatator, consilierii Consiliului comunal Sadîc Avram Ion, Anghel Vasilisa, Costandachi Valeriu, Dimitroglo Petru, Marin Galea, Pioglo Stanislav, Mitev Feodor și secretarul al Consiliului comunal Sadîc, Duca Ion au depus contestația împotriva acesteia.

Verificând termenul depunerii contestației Completul de judecată constată că, proces-verbal de încetare a procedurii contravenționale a fost întocmit de agentul constatator la data de 18 februarie 2025. Contestația a fost înaintată de consilierii Consiliului comunal Sadîc Avram Ion, Anghel Vasilisa, Costandachi Valeriu, Dimitroglo Petru, Marin Galea, Pioglo Stanislav, Mitev Feodor și secretarul al Consiliului comunal Sadîc, Duca Ion la data de 27 februarie 2025, din ce rezultă că termenul prevăzut de art. 448 Cod contravențional pentru contestarea deciziei de sancționare a fost respectat.

Potrivit art. 458 alin. (1) Cod contravențional, *examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: caracterul veridic al contravenției imputate; existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.*

În temeiul prevederilor art. 462 alin. (1) Cod contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.*

Rigorile CtEDO prezumă că rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite, oferindu-le posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs (hotărârea CtEDO Fomin versus R. Moldova).

În materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (hotărârile CtEDO Ziliberberg împotriva Moldovei, Angel împotriva României sau Ozturk împotriva Germaniei).

Viciul fundamental admis în cadrul unei proceduri precedente, care afectează hotărârea pronunțată, este o ignorare esențială a drepturilor și libertăților garantate de CEDO, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Procesul echitabil impune ca o investigație să fie imparțială, eficientă, multilaterală și completă (hotărârea Boicenco versus R. Moldova).

În jurisprudența CtEDO, principiul egalității armelor semnifică tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procedurii în fața unui tribunal, fără ca una din ele sa fie avantajată în raport cu cealaltă parte din proces (hotărârea Bobeş versus România), iar judecătorului îi revine sarcina de a veghea ca toate elementele susceptibile să influențeze soluționarea pe fond a litigiului, să facă obiectul unei dezbateri în contradictoriu între părți (hotărârea Ruiz-Mateos versus Spania), el trebuind să răspundă cu argumente la fiecare dintre criticile și mijloacele de apărare invocate de părți (hotărârea Boldea versus România).

Completul de judecată consideră că, prima instanță a examinat cauza superficial și prematur a ajuns la concluzie de a respinge contestația depusă de petiționari. Completul de judecată consideră că, de către instanța de fond la judecarea cauzei nu au fost determinate toate circumstanțele importante pentru justă soluționare a cauzei, fapt care afectează temeinicia soluției primei instanțe și determină necesitatea casării acesteia.

Completul de judecată consideră că, prima instanță prematur a considerat că, agentul constatator din cadrul Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a cercetat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, dând apreciere corectă tuturor probelor în cauză și a concluzionat just că în speță lipsește faptul contravenției.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

În conformitate cu art. 425 alin. (1), (2) din Cod contravențional, *probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.*

În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice și medico-legale, raportul de expertiză. Probele pot fi dobândite, prelucrate, păstrate și prezentate ca documentație pe suport de hârtie sau în formă electronică ori cu convertirea documentației respective într-un format electronic uşor accesibil, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice simple.

Potrivit pct. 21, 22, 25, 26 din Anexa nr. 1 din Hotărîrea de Guvern nr. 672 din 28-08-2017 pentru aprobarea regulamentelor cu privire la Registrul de stat al actelor locale *În termenul stabilit la pct. 4 din hotărîre, autoritățile executive ale administrației publice locale de ambele niveluri, în baza unui act administrativ emis, **vor desemna persoana responsabilă de includerea actelor administrative în Registru, în condițiile prevederilor prezentului Regulament**. De regulă, această atribuție îi revine secretarului consiliului raional/municipal/local. Se recomandă autorităților executive ale administrației publice locale, inclusiv din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia, desemnarea concomitentă a persoanei supleante în calitate de angajat autorizat pentru includerea actelor în Registru, conform prevederilor prezentului Regulament, în caz de absență a secretarului consiliului raional/municipal/local. Responsabilitățile pentru exercitarea acestei atribuții urmează a fi incluse în fișa postului funcționarului desemnat.*

Actul administrativ de desemnare, în termen de 3 zile de la semnare, se va remite la adresa Cancelariei de Stat, care va atribui nivelul de acces la Registru angajatului autorizat.

În Registru se includ în mod obligatoriu: 1) deciziile consiliilor locale de ambele niveluri.

Includerea actelor administrative și materialelor aferente în Registru se va realiza cu respectarea următoarelor termene: 1) actele administrative specificate la pct. 25 subpct. 1)-4), în termen de cel mult 5 zile de la data semnării și contrasemnării.

Din materialele dosarului rezultă că, agentul constatator din cadrul Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat, a stabilit că, potrivit Dispoziției nr. 93-N din 13 noiembrie 2024, în

calitate de persoană responsabilă pentru includerea actelor în Registrul de stat al actelor locale, a fost desemnată Bejan Silvia, specialistul primăriei comunei Sadîc. În baza demersului primarului comunei Sadîc nr. 197 din 13 noiembrie 2024 și a Dispoziției nr. 97-N din 13 noiembrie 2024, pentru persoana responsabilă menționată a fost creat cont personalizat de acces la Registrul de stat al actelor locale.

Conform art. 10^1 alin. (1) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006, privind administrația publică locală, *autoritățile administrației publice locale sânt obligate să includă în Registrul de stat al actelor locale, în conformitate cu prezenta lege și Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative: deciziile consiliilor locale de nivelurile întâi și al doilea; dispozițiile primarului și ale președintelui raionului; actele pretorului; alte acte ale autorităților publice locale, care sânt supuse controlului obligatoriu de legalitate conform art.64.*

Astfel, norma sus menționată, instituie obligația imperativă a autorităților publice locale, prin intermediul persoanei responsabile să publice deciziile consiliilor locale de nivel întâi și al doilea în Registrul de stat al actelor locale.

Completul de judecată consideră că, în cazul din speță agentul constatator eronat a reținut că, în prezența Dispoziției primarului comunei Sadîc nr. 93-N din 08 octombrie 2024 ,,Cu privire la dizolvarea Consiliului comunal Sadîc", Bejan Silvia nu putea fi obligată să publice în Registrul de stat al actelor locale actele emise de o autoritate dizolvată.

Completul de judecată consideră că, specialistul din cadrul primăriei Comunei Sadîc, Bejan Silvia a fost investită prin dispoziția nr. 97-N din 13 noiembrie 2024 cu atribuții concrete și nu avea împuterniciri de a decide asupra legalității actelor emise de Consiliul comunal Sadîc, transmise ei spre publicare în Registrul de stat al actelor locale. Or, legalitatea deciziilor emise de consiliile de nivelul întâi și al doilea, se constată de către organele competente, potrivit legislației în vigoare.

Astfel, potrivit art. 20 Legea *Deciziile consiliului local se semnează, în cel mult 5 zile de la data desfăşurării şedinţei lui, de preşedintele acesteia şi se contrasemnează de secretarul consiliului. Deciziile privind numirea şi încetarea raporturilor de serviciu ale secretarului consiliului nu se contrasemnează. Pentru fiecare şedinţă, consiliul desemnează un consilier care va semna decizia consiliului în cazul în care preşedintele şedinţei se va afla în imposibilitatea de a o semna.*

(2) *În cazul în care secretarul consiliului consideră că decizia consiliului este ilegală, el este în drept să nu o contrasemneze şi să solicite consiliului reexaminarea acestei decizii.*

(3) *Secretarul consiliului va remite decizia consiliului local primarului şi, în cazurile prevăzute de lege, oficiului teritorial al Cancelariei de Stat în cel mult 5 zile după data semnării.*

(4) ***În cazul în care consideră că decizia consiliului local este ilegală, primarul sesizează oficiul teritorial al Cancelariei de Stat şi/sau instanţa de judecată***.

(6) *Deciziile cu caracter normativ intră în vigoare la data includerii lor în Registrul de stat al actelor locale sau la data indicată în textul deciziei, care nu poate preceda data includerii acesteia în Registrul de stat al actelor locale.*

Completul de judecată constată că, primarul nu a sesizat oficiul teritorial al cancelariei de Stat sau instanța de judecată referitor la legalitatea deciziilor Consiliului comunal Sadîc adoptate în ședințele extraordinare din 20 decembrie 2024 și din 10 ianuarie 2025 și la ziua refuzului de a fi introduse în Registrul de stat al actelor locale, nu erau anulate sau cel puțin contestate.

Prin urmare, Completul de judecată consideră că la caz Bejan Silvia nu avea nici un motiv legal de a refuza să publice deciziile Consiliului comunal Sadîc adoptate în ședințe extraordinare din 20 decembrie 2024 și din 10 ianuarie 2025.

Completul de judecată constată că, Bejan Silvia nu avea putere legală să decidă asupra legalității deciziilor Consiliului comunal Sadîc adoptate în ședințe extraordinare din 20 decembrie 2024 și din 10 ianuarie 2025 și odată ce au parvenit spre publicare urma să le publice în Registrul de stat al actelor locale, conform atribuțiilor care i-au fost acordate prin Dispoziția nr. 97-N din 13 noiembrie 2024.

Potrivit pct. 37, 38, 39, 40 din Anexa nr. 1 din Hotărîrea de Guvern nr. 672 din 28-08-2017 *Modificarea, completarea, abrogarea sau anularea actului inclus în Registru poate fi efectuată de angajații autorizați în baza: 1) actului administrativ de modificare, completare, abrogare; 2) hotărîrii definitive și irevocabile a instanței de contencios administrativ.*

Modificarea, completarea și/sau abrogarea actului inclus în Registru se efectuează prin includerea în Registru a unui nou act *privind, după caz, modificarea, completarea sau abrogarea actului inclus anterior, emis/adoptat de autoritatea publică locală. Conexiunea electronică dintre actul administrativ de bază și cel privind modificarea, completarea sau abrogarea/anularea se asigură obligatoriu de către angajații autorizați din autoritățile administrației publice locale, prin intermediul compartimentelor speciale ale Registrului.*

Modificarea, completarea și anularea actului administrației publice locale în tot sau în parte, în temeiul hotărîrii definitive și irevocabile a instanței de contencios administrativ, se efectuează prin includerea în Registru a hotărîrii în cauză în varianta scanată (PDF), cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Registrul va asigura posibilitatea accesării și vizualizării actului la orice etapă de modificare și/sau completare a acestuia, inclusiv după abrogare/anulare, cu excepția actelor ce conțin date cu caracter personal, care pot fi accesate în conformitate cu Legea nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Astfel, cadrul legal prevede modalitatea de modificare, completarea și/sau abrogarea actului inclus în Registru și în ipoteza în care s-ar fi constatat faptul că deciziile adoptate în ședințe extraordinare din 20 decembrie 2024 și din 10 ianuarie 2025 au fost adoptate de către un consiliul constituit ilegal, Bejan Silvia urma să se conformeze Hotărîrii de Guvern nr. 672 din 28-08-2017, dar nu era în drept să refuze să fie incluse în Registrul de stat al actelor locale, întru executarea prevederilor art. 10^1 din Legea 436 din 28 decembrie 2006, privind administrația publică locală.

Din aceste considerente, Completul de judecată consideră că agentul constatator din cadrul Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat, nu a determinat toate circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei, iar investigațiile au fost efectuate în maniera superficială.

De asemenea, și prima instanță nu a intrat în esența cauzei și a preluat constatările agentului constatator și nu a dat răspuns motivat la argumentele invocate de petiționarii în contestația depusă, ce contravine prevederilor art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care obligă instanțele judecătorești să motiveze hotărârile sale.

Reieșind din cele expuse, recursul declarat urmează să fie admis, cu casarea integrală a hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, prin care contestația să fie admisă, și să fie anulată decizia agentului constatator cu trimiterea materialelor agentului constatator pentru o nouă examinare.

Conducându-se de prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 474 Cod contravențional, Completul de judecată,-

D E C I D E :

Se admite, recursul declarat către Avram Ion, Anghel Vasilisa, Dimitroglo Petru, Marin Galea, Pioglo Stanislav, Mitev Feodor, reprezentantul Consiliului comunal Sadîc, secretarul Consiliului comunal Sadîc, Duca Ion.

Se casează integral, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 08 august 2025, pronunțată în cauza contravențională, la contestația depusă de Avram Ion, Anghel Vasilisa, Costandachi Valeriu, Dimitroglo Petru, Marin Galea, Pioglo Stanislav și Mitev Feodor – consilieri al Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir și Duca Ion secretar al Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir, împotriva procesului-verbal privind încetarea procedurii contravenționale din 18 februarie 2025, emis de șeful Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat.

Se rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri după cum urmează:

Se admite, contestația depusă de Avram Ion, Anghel Vasilisa, Costandachi Valeriu, Dimitroglo Petru, Marin Galea, Pioglo Stanislav și Mitev Feodor – consilieri al Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir și Duca Ion secretar al Consiliului comunal Sadîc, raionul Cantemir, împotriva procesului-verbal privind încetarea procedurii contravenționale din 18 februarie 2025, emis de șeful Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat.

Se anulează decizia agentului constatator – proces-verbal privind încetarea procedurii contravenționale cu nr. 1306/OT_2-2 din 18 februarie 2025 față de Bejan Silvia, emis de șeful Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat, Șevcenco Igor, prin care a fost încetată procedura contravențională din motivul că nu există faptul contravenției în temeiul art. 441 alin.(1) lit. a) Cod contravențional.

Se remite Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat materialul pe marginea examinării cererii înregistrate cu nr.1306/OT_2-1 din 14 ianuarie 2025, pentru o nouă examinare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului de judecată **Vitalie MOVILĂ**

Judecătorii **Andrei SCRIPCENCO**

Inga GORLENCO